

Hanhinevan tuulivoimahanke, Kyyjärvi ja Karstula

LIITE 4: Arkeologinen inventointi

Päiväys

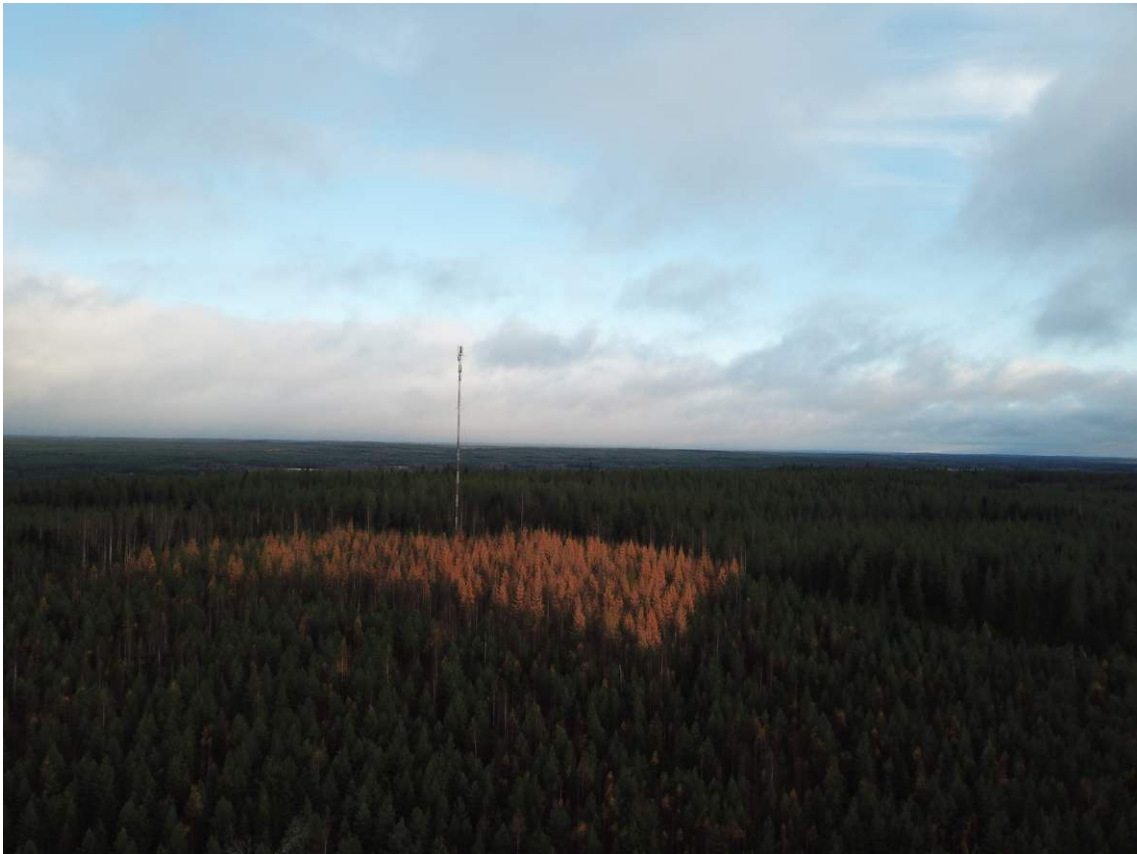
9.12.2021

Laatija

Keski-Pohjanmaan Arkeologian Palvelu

Karstula ja Kyyjärvi 2021

Hanhinevan tuulivoimapuiston ja ulkoisen
sähkönsiirron arkeologinen inventointi

H.-P. Schulz 9.12.2021

KESKI-POHJANMAAN ARKEOLOGIAPALVELU

Tiivistelmä

Keski-Pohjanmaan Arkeologiapalvelu suoritti lokakuussa 2021 arkeologisen inventoinnin Karstulan ja Kyyjärven Hanhinevan tuulivoimapuiston suunnittelualueilla sekä ulkoisen sähkönsiirtolinjauksen Hanhineva-Alajärvi Möksy itäosassa. Hankealue sijaitsee Keski-Suomen maakunnan länsiosassa Kyyjärven keskustasta noin 2,2 – 8,8 km eteläkaakkoon ja Karstulan keskustasta noin 12,8 – 19,5 km luoteeseen ja sen pinta-ala on noin 2 700 hehtaaria. Alueelle suunnitellaan enintään 31 tuulivoimalaa. Ulkoisen sähkösiirto linjauksen inventoitava osuus oli 5,5 km. Työn tilaajat ovat Energiequelle Oy ja Sitowise Oy. Maastotyön tekivät FM/MA Hans-Peter Schulz ja FM Stephan Schulz (Gis-sovellukset maastossa) 17.-18.10.2021, yht. 4,5 henkilötyöpäivää.

Hankealueelta tunnetaan ennestään 2 muinaisjäännöskohdetta (tervahautoja). Inventoinnissa 2021 kartoitettiin 19 uutta muinaisjäännöskohdetta (yht. 24 tervahautaa, 3 miilua ja 4 tervapirtin kiuasta) sekä 2 kulttuuriperintökohdetta (molemmissa talojen perustukset, kellarit ja viljelyryöykkiöt).

Hankkeen toteuttamisella voisi olla vaikutusta kahteen muinaisjäännöskohteeseen: kohde 8 tervahauta, etäisyys voimalapaikalle n 80 m ja kohde 19, tervahauta ja miilu, jonka koillispuolella on voimalapaikka aivan rajauksen vieressä (etäisyys tervahaudalla alle 20 m).

Sisällysluettelo

S.

1. Perustiedot.....	2
2. Lähtökohdat ja menetelmät.....	3
2.1. Esiselvitys.....	4
2.2. Maastoinventointimenetelmä.....	4
3. Maisema, topografia ja geologia.....	5
3.1. Valokuvat ja maastokuvaukset.....	7
4. Alueen maankäytön historiaa	13
5. Tulokset.....	15
Yleiskartta kohteet.....	15
6. Kohdehakemisto.....	16
7. Kohdekuvaukset.....	17
8. Aineistoluettelo.....	40

1. Perustiedot

Inventointialue: Karstulan ja Kyyjärven Hanhinevan tuulivoimapuiston suunnittelualue ja ulkoinen sähkönsiirtolinjaus Hanhineva- Alajärvi Möksy itäosassa. Hankealue sijaitsee Kyyjärven keskustasta noin 2,2 – 8,8 km eteläkaakkoon ja Karstulan keskustasta noin 12,8 – 19,5 km luoteeseen ja sen pinta-ala on noin 2 700 hehtaaria. Alueelle suunnitellaan enintään 31 tuulivoimalaa. Ulkoisen sähkösiirto linjauksen inventoitava osuus oli 5,5 km.

Tilaajat: Energiequelle Oy ja Sitowise Oy.

Hankeomistaja: Energiequelle Oy

Inventoinnin laji: osainventointi

Kenttätyöaika: 17.-18.10.2021, yht. 4,5 henkilötyöpäivää

Karttanumerot: TM35-lehtijako, P4141R, P4142R, P4143L, P4144L

vanha yleislehtijako, **2331** 07, 08, 10, 11

Korkeus: n. 170- 230 m mpy

Koordinaattijärjestelmä: ETRS-TM35 FIN -tasokoordinaatisto

Kopio raportista: Museoviraston arkisto ja Keski-Suomen museo (digitaalinen kopio)

Aiemmat löydöt: -

Inventointilöydöt: -

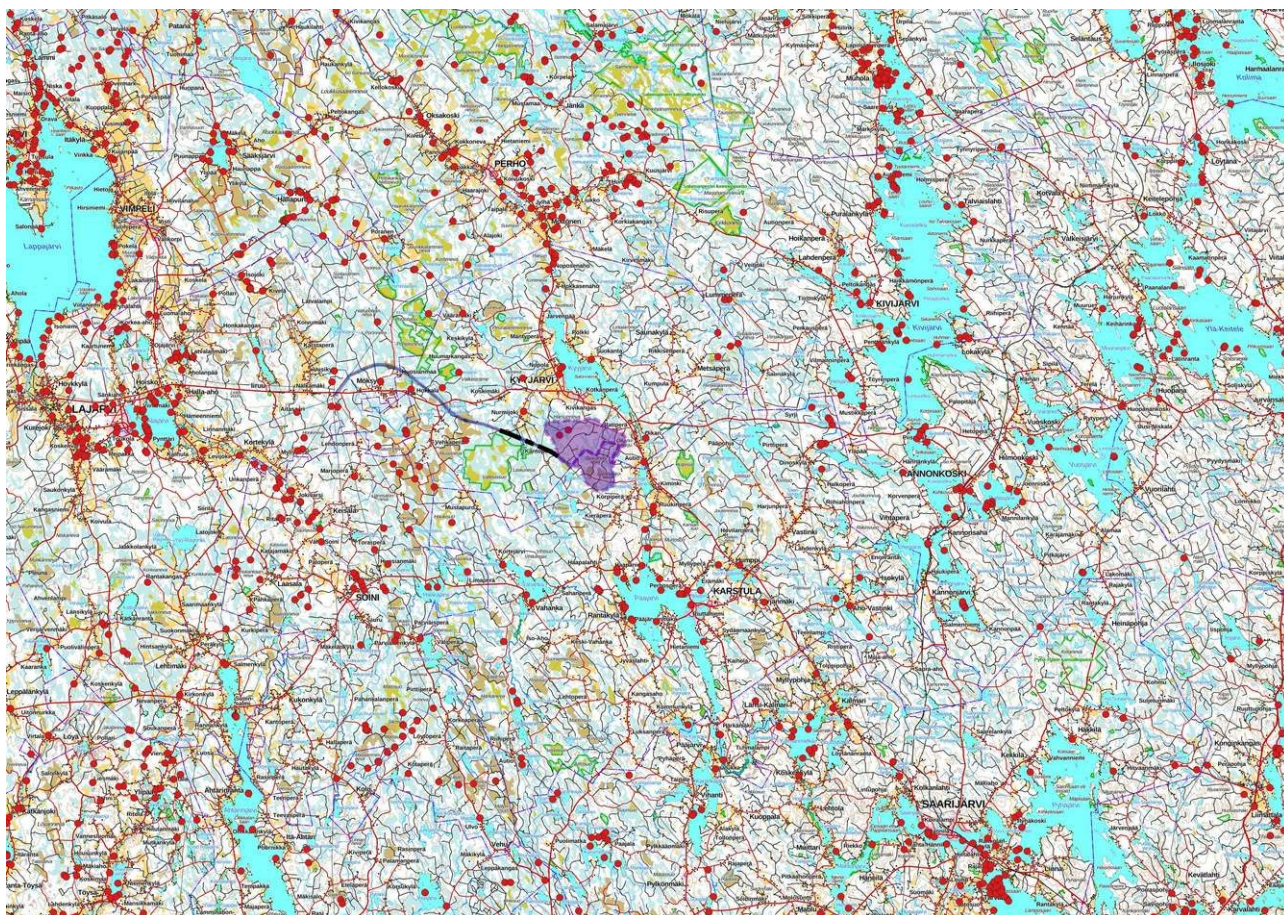
Aiemmat tutkimukset: A. Sarvas tarkastus 1969

T. Jussila/Mikroliitti Oy inventointi 1991

T. Jussila/Mikroliitti Oy inventointi 2008

M. Pälikkö, inventointi 2015

J. Itäpalo, inventointi, 2021 Kyyjärvi Kauniskangas ja voimalinja Kauniskangas - Alajärvi. Raportti tulossa.

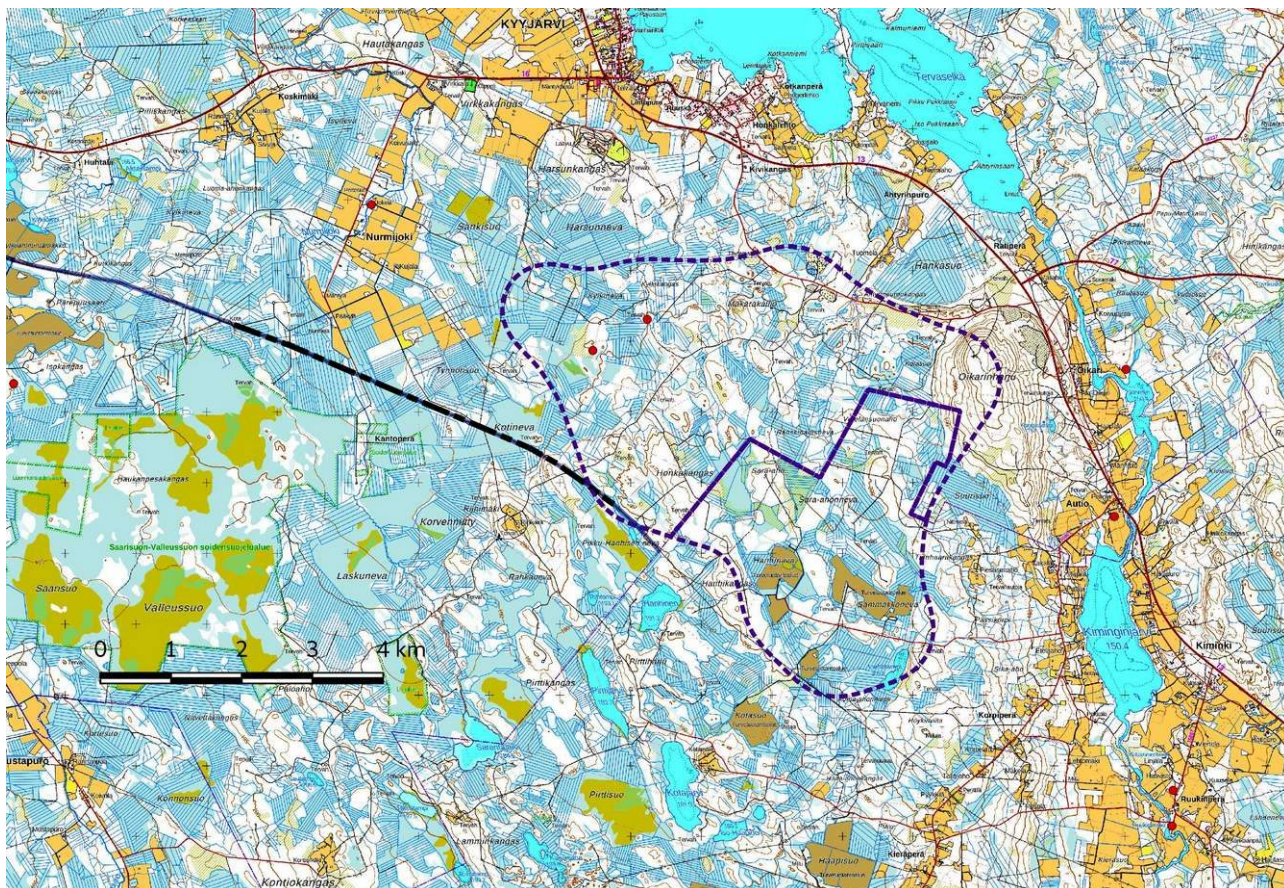
Kartta 1. Tuulivoimapuiston suunnittelualueen sijainti merkitty vaaleanviolettiä ja ulkoisen sähkönsiirron inventoitava osuus mustalla katkoviivalla. Muinaisjäännösrekisteriin tallennetut kohteet punaisena pisteenä. MML:n maastokarttarasteri 1:250 000, 12/2021.

2. Lähtökohdat ja menetelmät

Energiequelle Oy suunnittelee tuulivoimahanketta Karstulan ja Kyyjärven rajan molemmiin puoliin. Hankealue sijaitsee Kyyjärven keskustasta noin 2,2 – 8,8 km eteläkaakkoon ja Karstulan keskustasta noin 12,8 – 19,5 km luoteeseen ja sen pinta-ala on noin 2 700 hehtaaria. Alueelle suunnitellaan enintään 31 tuulivoimalaa. Ulkoinen sähkösiirto kulkee olemassa olevan ilmajohdon rinnalla hankealueen eteläosasta Alajärven sähköasemalle. Suuri osa linjauksesta inventoitiin kesällä 2021 toisen hankkeen puitteissa, linjauksen inventoitava osuus välillä Hanhineva – Nurmijoki on 5,5 km.

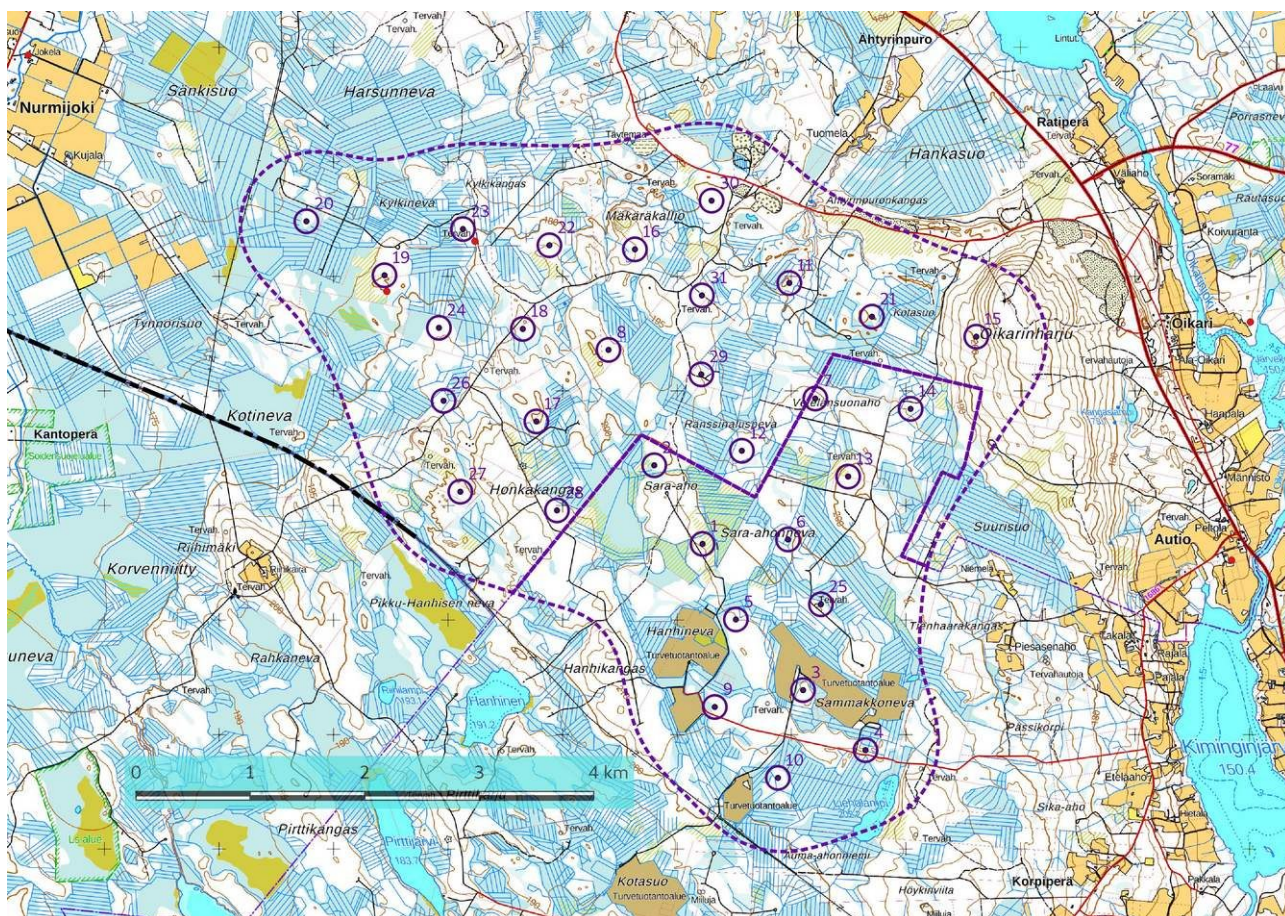
Ennen inventointia tuulipuiston hankealueelta tunnettiin kaksi muinaisjäännöskohdetta: Kyyjärvi Kylkikangas tervahauta (mj-tunnus 1000029883) ja Kyyjärvi Kylkineva tervahauta (mj-tunnus 1000029884). Lähiseudulla, alle 4 km etäisyydellä, on vain kaksi kohdetta, Kyyjärvi Järvekkeenniemi tervahauta (tunnus 1000018573; 1,9 km itään) ja Karstula Kimingin harkkohytty (tunnus 1000015828; 3,8 km kaakkoon)

Kartta 2. Tuulivoimapuiston suunnittelualue, raja violetilla katkoviivalla ja ulkoinen sähkönsiirto, inventoitu osuus mustalla katkoviivalla. Mj-rekisteriin merkityt kohteet punaisena pisteenä. Maanmittauslaitoksen maastokarttakarttarasteri 1:50 000; 12/2021.

2.1. Esiselvitys

Esiselvityksessä käytettiin alueella ja lähiseudulla aikaisemmin tehtyjen arkeologisten selvitysten tuloksia. Näiden tietojen lisäksi käytettiin muinaisjäännösten sijainnin kannalta relevanttien alueiden paikantamiseen eri aineistoja, joita ovat GTK:n kallio- ja maaperäkartat, Maanmittauslaitoksen ortoilmakuvat, korkeusmalli sekä laserkeilausaineiston pistepilviaineisto. Historiallisen ajan kohteiden selvitykseen käytettiin kirjallisuuden lisäksi historiallisia karttoja. Pitäjänkartat ovat 1840-luvulta ja vanhimmat peruskartat on laadittu 1967.

Kartta 3. Tuulivoimapuiston suunnittelualue, raja violetilla katkoviivalla, voimalapaikat ympyrällä, kuntaraja hankealueen sisällä violetilla viivalla ja ulkoinen sähkönsiirto, - inventoitu osuus - mustalla katkoviivalla. Mj-rekisteriin merkityt kohteet punaisena pisteinä. Maanmittauslaitoksen maastokarttakarttarasteri 1:50 000; 12/2021.

2.2. Menetelmät

Voimalapaikkojen lähiympäristö inventoitiin noin 200 m säteellä, nykyiset tiet noin 10-40 m käytävällä maastosta riippuen. Alue tarkastettiin pääosin pintahavainnoimalla, maannokset tarkistettiin pääosin tieleikkauksista. Koepistoja tehtiin epäsäännöllisiin välein Ähtyrinpuronkankaalla ja hiekkatasanteella Mäkäräkallion itäpuolella. Inventointi kattaisi miltei kaikki kuivat kankaat ja Lieholammen itärantaa, eli arkeologisille kohteille otolliset alueet. Soistuneet alueet jätettiin useimmiten tarkemmin katsomatta niiden vähäisen muinaisjäännöspotentialin vuoksi samoin kuin märät tasaiset rämeet.

Inventoidut alueet kartalla 5- sivulla 6.

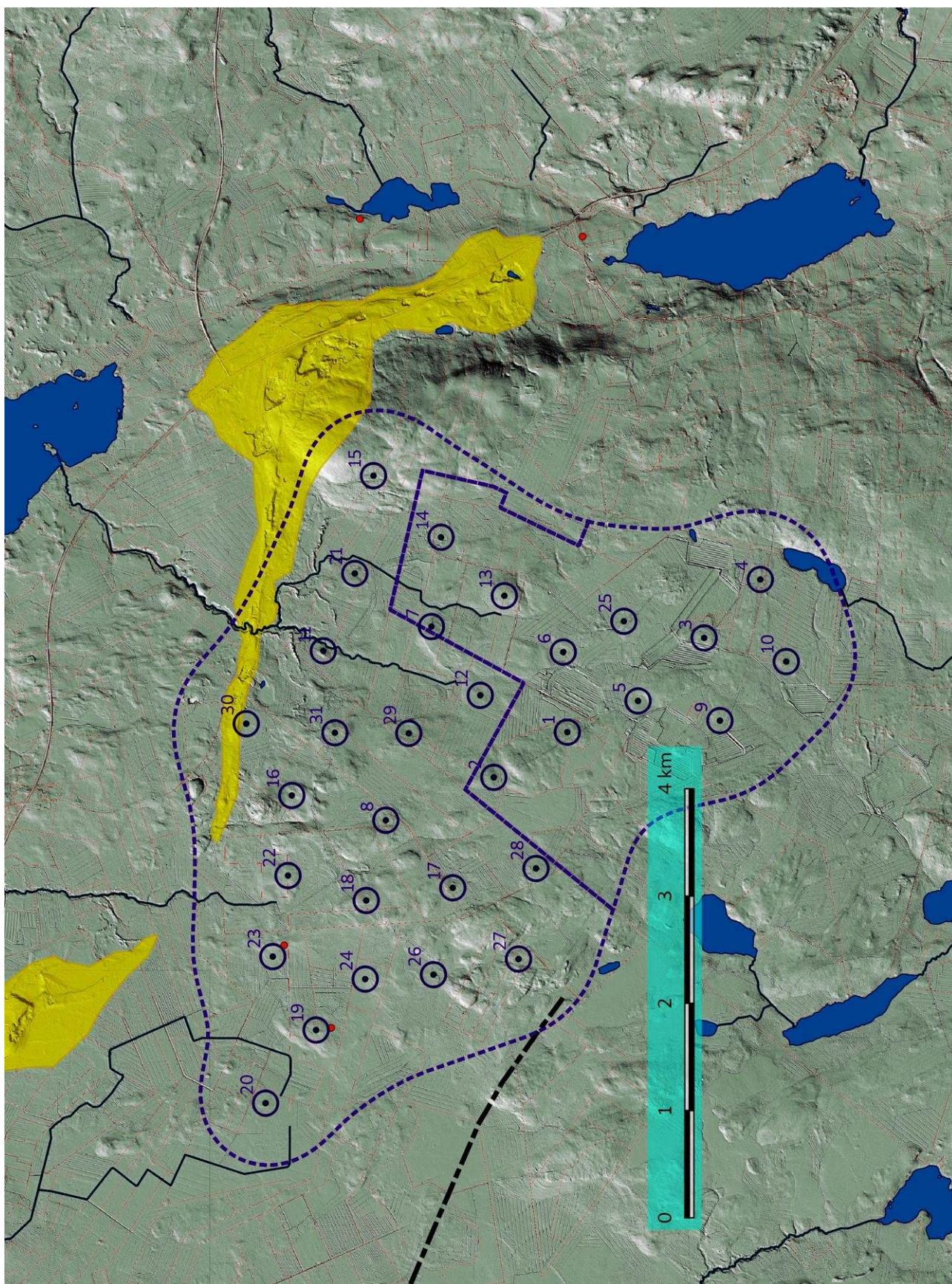

Kartta 4. Tuulivoimapuiston suunnittelualue, ortokuva. Selitykset ks kartta 3 sivulla 4. Maanmittauslaitoksen ortokuvat 12/2021; >wms-server <http://tiles.kartat.kapsi.fi/ortokuva?>

3. Maisema topografia ja geologia

Selvitysalue sijoittuu Kyyjärven ja Pääjärven välissä, Suomenselän eteläosan vedenjakajan itäpuolelle. Miltei koko alue on supra-akvaattinen, seudun korkein ranta on sijainnut noin 175-180 m korkeudella. (hankealueen korkeusvyöhyke on 170-230 m). Itälaidalla sijaitseva Oikarinharju kohoaa 45 m ympäristöstään, muutoin korkeuserot ovat melko pienet, alle 5 m / 100 m. Oikarinharju kuuluu pitkän harjujaksoon, joka lähtee Saarijärveltä Kalmarin kautta Kyyjärvelle ja sieltä Patanajärvelle, jonka jälkeen se yhdistyy Perho – Lohtaja harjuun.

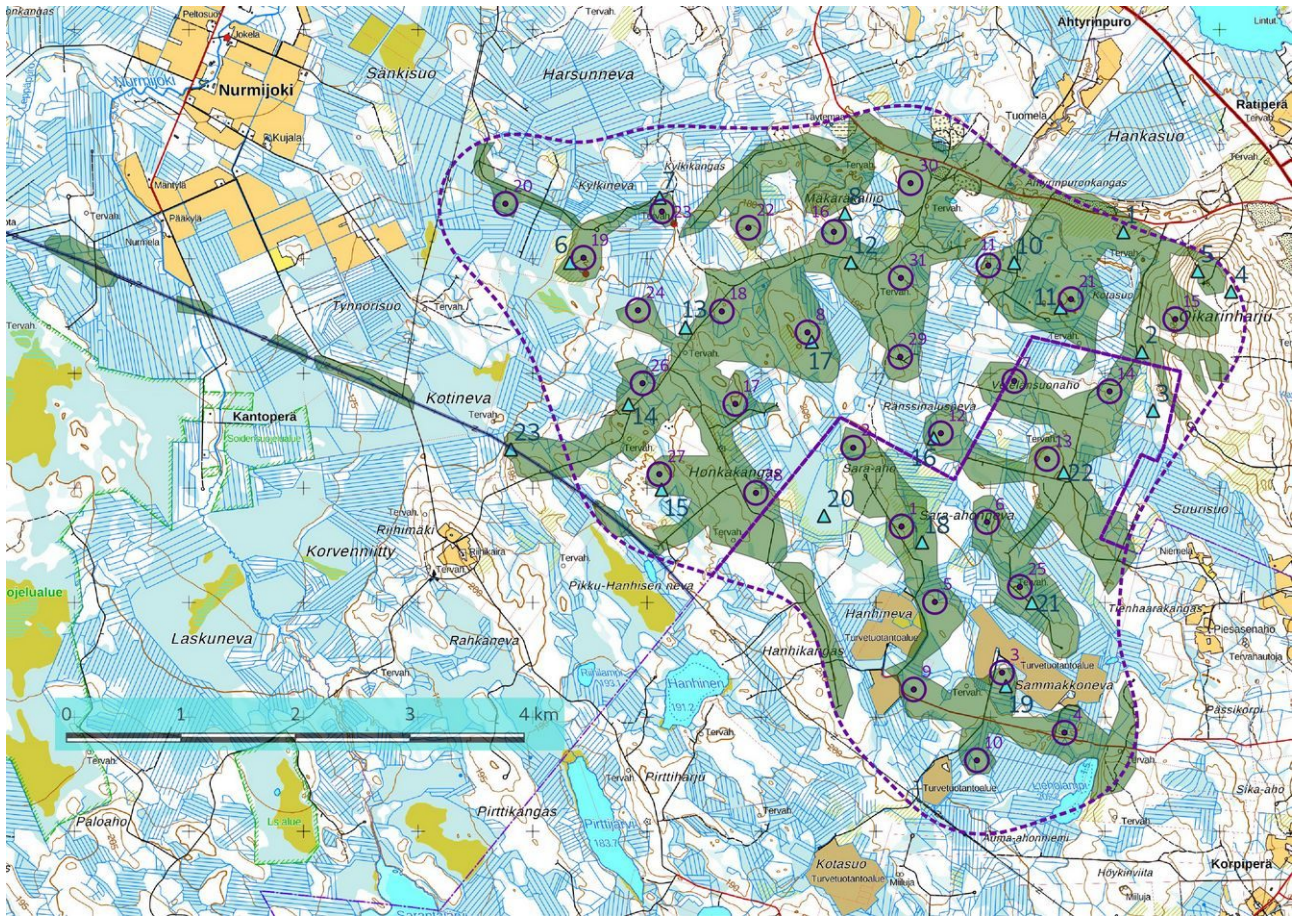
Pienalaisia kallioesiintymiä ovat ainoastaan Mäkäräkallion laella ja sen pohjoispuolella sekä Pikku Riihimäen lähistöllä. Suurin osa pinta-alasta on pohjamoreenipatjan peittämä, alavat paikat, hieman yli kolmas osa alueesta, ovat soistuneet. Kuivat kankaat ja rämeet ovat metsätalouskäytössä, kaakkoisosassa on pieniä turvetuotantoalueita, osa niistä on jäänyt pois käytöstä.

Kartta 5. Laserkeilausaineistoon perustuva vinovalovarjoste 2 m DEM 1:20 000, 12/2021. Hankealueen raja violettina katkoviivana, ulkoinen sähkönsiirto mustana katkoviivana, harjujaksot keltaisena, m-j-rekisteriin merkityt kohteet punaisena pisteenä. Vesistöt VPD 2.

3.1. Valokuvat ja maastokuvaukset

Kartta 6, Tuulipuiston hankealue ja ulkoinen sähkönsiirtolinjaus. Inventoidut alueet vaaleanvihreänä. Kuvauspaikat 1-23 turkoosi kolmiona. Maanmittauslaitoksen peruskarttarasteri 1:20 000, 9/2021.

Kuva 1. Hankealueen pohjoisosa, Oikarinharjulta kuvattun länteenn. Dronekuva, korkeus 110 m.

Kuva 2. Hankealueen itäosa kuvattuna etelään. Dronekuva, korkeus 110 m.

Kuva 3. Hankealueen keskiosa, kuvattuna lounaaseen. Dronekuva, korkeus 105 m.

Kuva 2. Näkymä Oikarinharjulta Kyyjärven suuntaan pohjoiseen. Dronekuva, korkeus 110 m.

Kuva 5. Oikarinharjun länsirinne, kuvattu luoteeseen.

Kuva 6. Voimalapaikka 19 Kylkinevankankaalla.

Kuva 7. Voimalapaikka 23 Kylkikankaalla..

Kuva 8. Mäkäräkallion itäinen rinne.

Kuva 9. .Voimalapaikka 30 kuvattu pohjoiseen

Kuva 10. Metsätie Vetelänsuonahonnevalle.

Kuva 11. Voimalapaikka 21 Kotasuon länsipuolella.

Kuva 12. Leppäahon rakennusryhmä.

Kuva 13. Kivinen mäki Pikku Riihimäen pohjoispuolella.

Kuva 14. Taimikko Pikku Riihimäellä..

Kuva 15. Kallioinen mäki Honkakankaan länsipuolella..

Kuva 16. Voimalapaikka 12 Sara-ahonevan pohjoispuolella.

Kuva 17. Voimalapaikka 8, eteläpuolinen kangas.

Kuva 18. Sara-ahonneva.

Kuva 19. Voimalapaikka Sammakonevan turvetuotanto - Alueen eteläpuolella

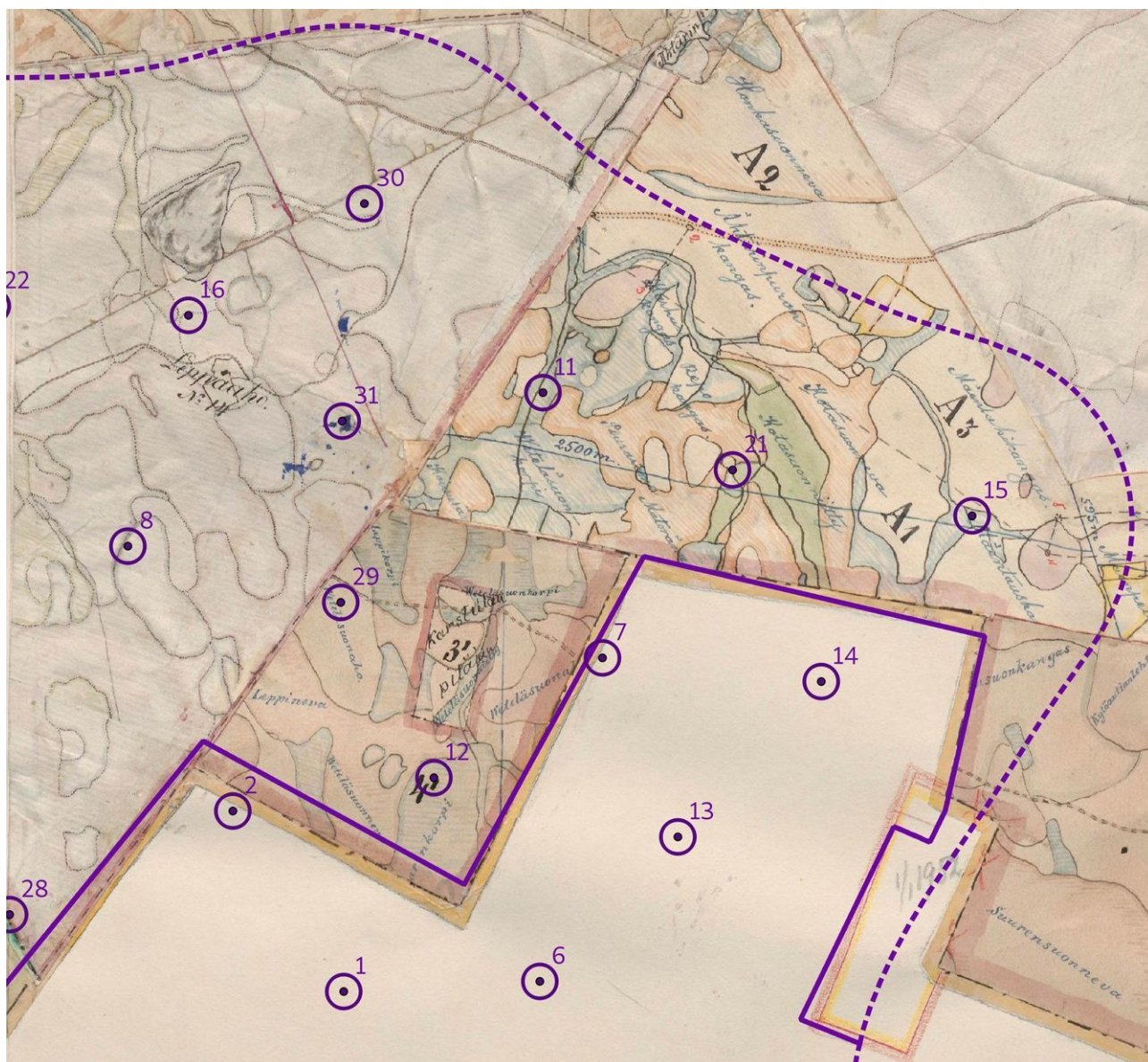
Kuva 20. Neva Sara-ahon länsipuolella.

Kuva 21. Voimalapaikka 25 Sammakkosaaaren pohjoispuolella.

Kuva 22. Voimalapaikka Kyntöläiskankaalla.

Kartta 8. Ote 1840-luvun pitäjänkartasta Kyyjärvi, hankealueen keski- ja koillisosa, Leppäahon talo on merkitty kartalle.

Ensimmäiset merkit kiinteästä asutuksesta ovat Leppäahon talo ja pellot (merkitty 1840-luvun pitäjänkartalle), sekä Liehuahon talo ja pelto-/kaskiröykkiöalue. Molemmat talot olivat jo perustettu 1800-luvulla, Liehuahosta on löytynyt savupirtin perustus, tämän perusteella talo voisi olla vanhempi kuin Leppäaho. Leppäaho oli peruskartan perusteella vielä asuttu 1960-luvulla, ja sen itäpuolella oli pienempi tila, Ränssi, joka on purettu.

Metsien käyttö alkoi laajemmassa mittakaavassa 1700-luvulla tervanpolton seurauksena, 1800-luvun lopusta lähtien tukkien hankinnan merkitys kasvoi selvästi.

5. Tulokset

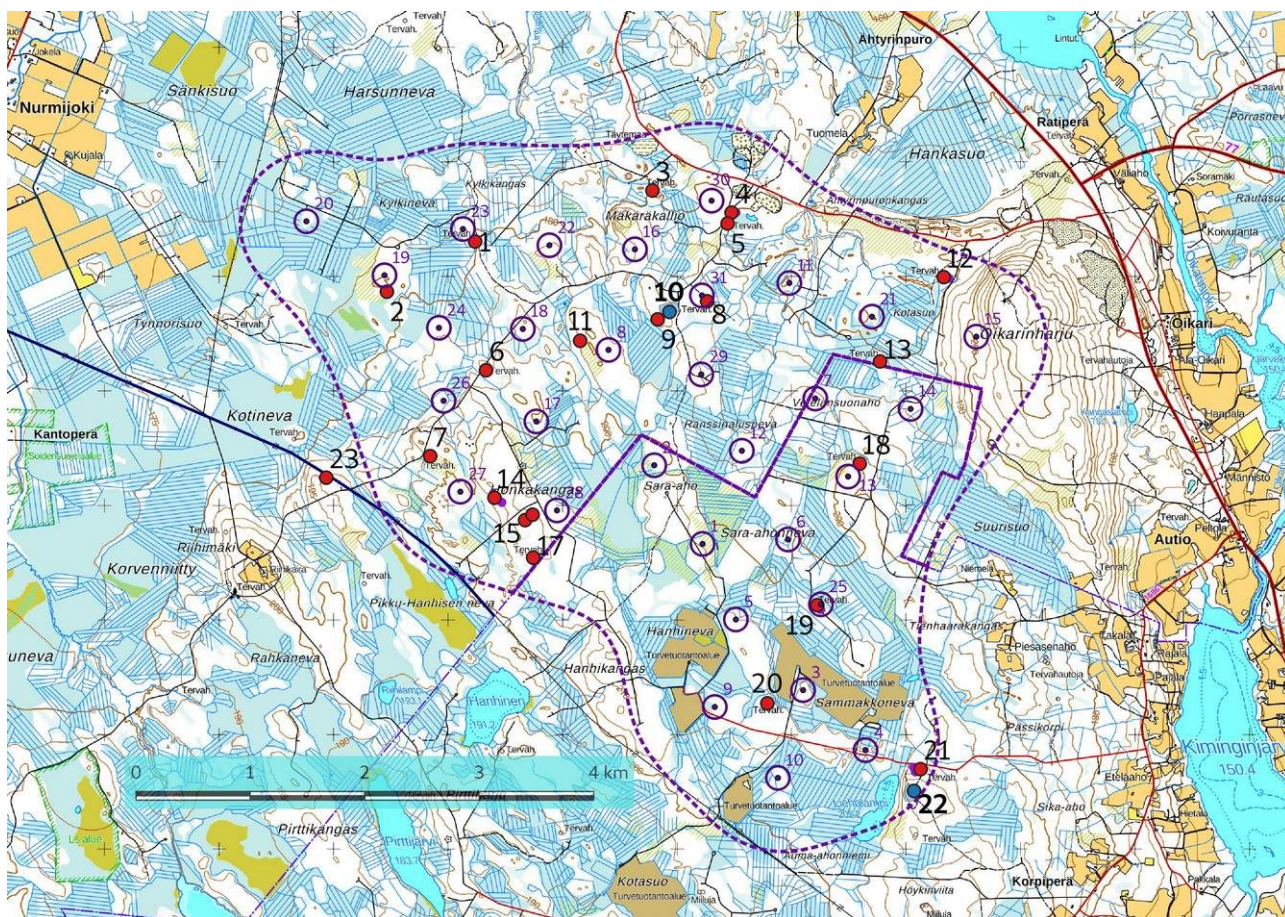
Hankealueelta tunnetaan ennestään 2 muinaisjäännöskohdetta (tervahautoja). Inventoinnissa 2021 kartoitettiin 19 uutta muinaisjäännöskohdetta (yht. 24 tervehautaa, 3 miilua ja 4 tervehapirtin kiuasta) sekä 2 kulttuuriperintökohdetta (molemmissa talojen perustukset, kellarit ja viljelyröykkiöt).

Hankkeen toteuttamisella voisi olla vaikutusta kahteen muinaisjäännöskohteeseen: kohde 8 tervehauta, etäisyys voimalapaikalle n 80 m ja kohde 19, tervehauta ja miilu, jonka koillispuolella on voimalapaikka aivan rajauksen vieressä (etäisyys tervehaudalla alle 20 m).

Hans - Peter Schulz

Lestijärvellä, 9.12..2021

Hans-Peter Schulz

Kartta 6. Yleiskartta kohteet; muinaisjäännöskohteet punaisena pisteenä ja muut kulttuuriperintökohteet sinisenä pisteenä. Suunnittelualueen raja violetina katkoviivana, sähkönsiirto sinisen viivana. Maanmittauslaitoksen peruskarttarasteri 1:00 000, 7/2021.

6. Kohdehakemisto

Kohde	sivu	tyyppi/ tyypin tarkenne	ajoitus	lkm	status
Kyyjärvi					
1. Kylkikangas	17	Työ- ja valmistuspaikat / tervahauta	uusi aika		MJ
2. Kylkineva	18	Työ- ja valmistuspaikat / tervahauta	uusi aika		MJ
3. Mäkäräkallio	19	Työ- ja valmistuspaikat / tervahauta	uusi aika	2	U
4. Patamakangas 1	20	Työ- ja valmistuspaikat / tervahauta	uusi aika	3	U
5. Patamakangas 2	21	Työ- ja valmistuspaikat / tervahauta	uusi aika		U
6. Pikku Riihimäki pohjoinen	21	Työ- ja valmistuspaikat / tervahauta	uusi aika		U
7. Pikku Riihimäki	22	Työ- ja valmistuspaikat / tervahauta	uusi aika		U
8. Leppäaho 1	23	Työ- ja valmistuspaikat / tervahauta	uusi aika		U
9. Leppäaho 2	23	Työ- ja valmistuspaikat / tervahauta	uusi aika		U
10. Leppäaho 3	24	Asuinpaikat, maarakenteet, kivirakenteet / talon jäännös – rakennusten pohjat, kellarit, viljelyrauniot	uusi aika	7	KP
11. Leppäaho lounas	27	Työ- ja valmistuspaikat / tervahauta	uusi aika		U
12. Oikarinharju luode	27	Työ- ja valmistuspaikat, kivirakenteet, maarakenteet / tervahauta, kiuas, maaperustus	uusi aika	3	U
13. Oikarinharju länsi	29	Työ- ja valmistuspaikat / tervahauta	uusi aika		U
14. Honkakangas 1	29	Työ- ja valmistuspaikat, kivirakenteet / tervahauta, kiuas	uusi aika	3	U
15. Honkakangas 2	31	Työ- ja valmistuspaikat / hiilimiilu	uusi aika		U
16. Honkakangas 3	31	Työ- ja valmistuspaikat / tervahauta	uusi aika		U
17. Honkakangas 4	32	Työ- ja valmistuspaikat / tervahauta	uusi aika		U
Karstula					
18. Kyntöläiskangas	33	Työ- ja valmistuspaikat, kivirakenteet / tervahauta, kiuas	uusi aika	2	U
19. Sammakkosaari	34	Työ- ja valmistuspaikat / tervahauta, hiilimiilu	uusi aika	2	U
20. Mastorasinkangas	35	Työ- ja valmistuspaikat / tervahauta	uusi aika		U
21. Lieholamminkangas 2	36	Työ- ja valmistuspaikat, kivirakenteet / tervahauta, hiilimiilu, kiuas	uusi aika	3	U
22. Lieholamminkangas	37	Asuinpaikat, kivirakenteet / torpan jäännös – rakennusten pohjat, kiviaita, viljelyrauniot	uusi aika	5	KP
23. Riihimäki koillinen	39	Työ- ja valmistuspaikat / tervahauta	uusi aika	1	U

Taulukko. Status: U uusi muinaisjäännöskohde/löytöpaikka, MJ tunnettu muinaisjäännöskohde, KP muu kulttuuriperintökohde, M muu havainto

7. Kohdekuvaukset

1. Kylkikangas			
MJ-rekisteri	1000029883	Aiemmat tutkimukset	Marja Pälikkö inventointi 2015
Laji	Kiinteä muinaisjäänös	Ajoitus yleinen	Historiallinen
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Ajoitustarkenne	Uusi aika
Tyypin tarkenne	Tervahauta	Koordinaatit ETRS-TM35FIN; Z: m mpy	P: 6989306 I: 377237 Z: 180

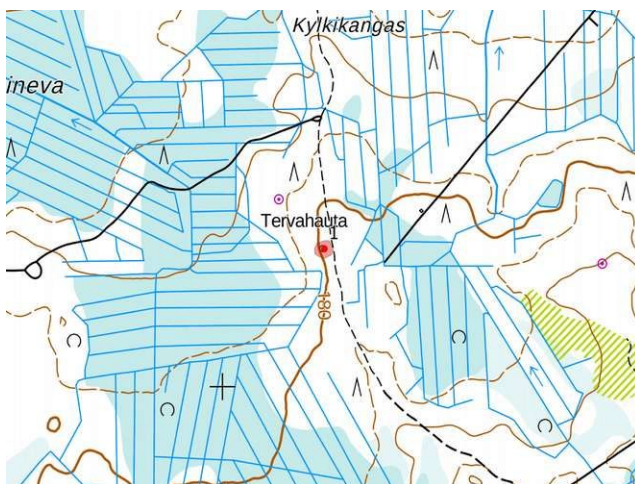
Kuvaus:

Muinaisjäänösrekisterin kuvaus:

"Tervahauta sijaitsee Kylkikankaan eteläosassa, kangasta pitkin pohjois-eteläsuunnassa kulkevan polun länsipuolella. Maasto viettää länteen kohti ojittua suota. Alueella kasvaa talousmetsää ja sen länsipuolella on ojittua suota. Tervahaudan päällä kasvaa nuorta mäntyä ja vesikkoja.

Tervahaudan halkaisija on noin 18 metriä. Sitä kiertää noin neljä metriä leveä valli, mahdollisesti kaksoisvalli. Keskuskuoppa on muodoltaan laakea, halkaisijaltaan noin kymmenen metriä ja noin metrin syvä. Halssin niska on ehjä ja suunta länteen. Sen pituus on noin neljä metriä, ja siitä jatkuu edelleen kapea ojanne."

Inventointi 2021: Kohteen ympäristö tarkistettiin vain silmämääräisesti.

Kohde 1. MML:n peruskarttarasteri 1:20 000, 10/2021.

Vaikutusten arvio: ei vaikutusta.

2. Kylkineva			
MJ-rekisteri	1000029884	Aiemmat tutkimukset	Marja Pälikkö inventointi 2015
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Ajoitus yleinen	Historiallinen
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Ajoitustarkenne	Uusi aika
Tyypin tarkenne	Tervahauta	Koordinaatit ETRS-TM35FIN; Z: m mpy	P: 6988868 I: 376467 Z: 180

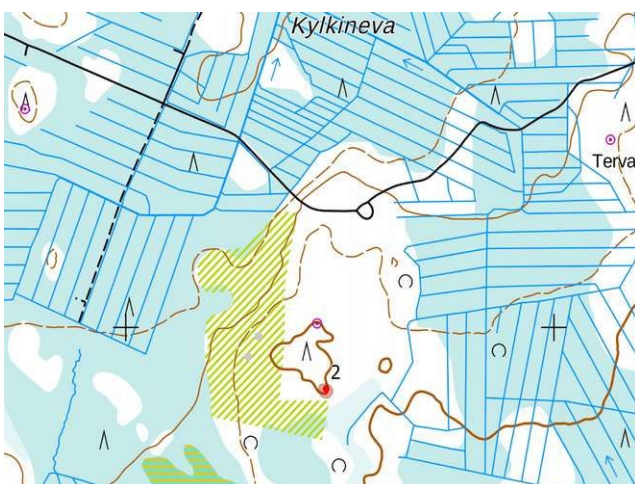
Kuvaus:

Muinaisjäännösrekisterin kuvaus:

"Tervahauta sijaitsee Kylkinevan eteläpuolella olevalla moreenipohjaisella mäntykankaalla, sen eteläosassa olevan kumpareen kaakkoisreunassa. Alue on nuorta mäntyä kasvavaa talousmetsää. Väliittömästi haudan itäpuolelta kulkee metsätyökoneiden käyttämä ajoura.

Tervahaudan halkaisija noin 12 metriä ja sen profiili on jyrkkä. Hautaa kiertää noin kolme metriä leveä ja lähes metrin korkea valli. Sen ulkopuolella hautaa kiertää oja. Keskuskuoppa on melko jyrkkäreunainen ja yli metrin syvä. Halssin suunta on kaakkoon ja se vaikuttaa hyvin lyhyeltä. Tervahauta on hyväkuntoinen, mutta sen päällä on runsaasti hakkuujätettä."

Inventointi 2021: Kohteen ympäristö tarkistettiin vain silmämääräisesti.

Kohde 2. MML:n peruskarttarasteri 1:20 000, 10/2021.

Vaikutusten arvio: ei vaikutusta.

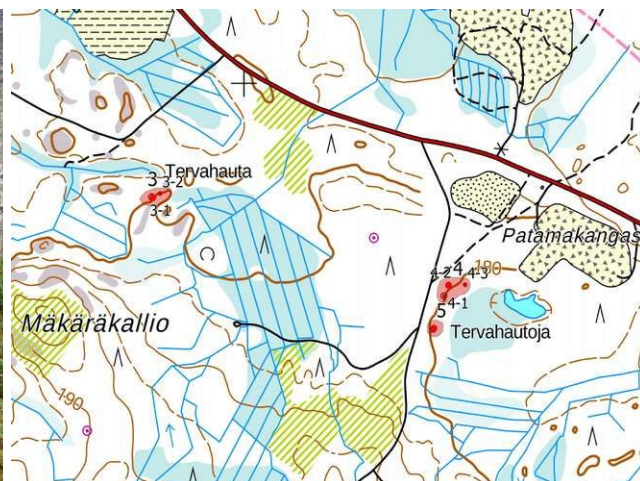
3. Mäkäräkallio			
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Ajoitus yleinen	Historiallinen
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Ajoitustarkenne	Uusi aika
Tyypin tarkenne	Tervahauta	Koordinaatit ETRS-TM35FIN; Z: m mpy	P: 6989749 I: 378787 Z: 181
Alakohteet			
Tunnus	Tyyppi / tarkenne	Kuvaus	Koordinaatit
3-1	Työ- ja valmistuspaikat / tervahauta	Läpimitta 19 m, kuopan läpimitta 6,5 m, halssi suuntautuu luoteeseen	P: 6989748 I: 378787 Z: 181
3-2	Työ- ja valmistuspaikat / tervahauta	Läpimitta 14 m, kuopan läpimitta 4,5 m, halssi suuntautuu luoteeseen	P: 6989758 I: 378804 Z: 181

Kuvaus:

Kohde sijaitsee Mäkäräkallion koillispuolisella kapealla hiekkaharjanteella, sen luoteisrinteessä – suuremman, peruskarttaankin merkityn tervahaudan koillispuolella on toinen pienempi. Alueella kasvaa harvaa, vaihtelevan ikäistä, mäntyvoittoista talousmetsää, ja metsätyöt ovat jättäneet jälkensä kohteen maastoon.

Alakohde 3-1. Tervahaudan vallissa eläimen kolo.

Kohteet 3 ja 4 alakohteineen, sekä kohde 5. Hankealueen raja merkitty vaaleanpunaisella katkoviivalla. MML:n peruskarttarasteri 1:20 000, 10/2021.

Alakohde 3-2. Pieni tervahauta.

Vaikutusten arvio: ei vaikutusta;

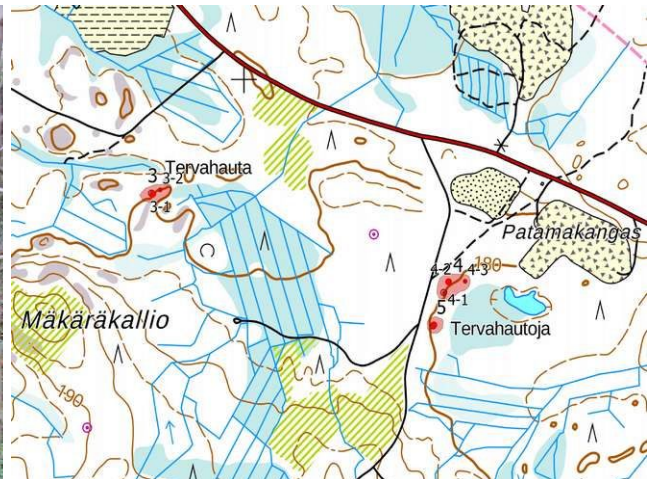
4. Patamakangas 1			
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Ajoitus yleinen	Historiallinen
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Ajoitustarkenne	Uusi aika
Tyypin tarkenne	Tervahauta	Koordinaatit ETRS-TM35FIN; Z: m mpy	P: 6989556 I: 379478 Z: 181
Alakohteet			
Tunnus	Tyyppi / tarkenne	Kuvaus	Koordinaatit
4-1	Työ- ja valmistuspaikat / tervahauta	Läpimitta 20 m, kuopan läpimitta 9 m, halssi suuntautuu kaakkoon	P: 6989531 I: 379468 Z: 180
4-2	Työ- ja valmistuspaikat / tervahauta	Läpimitta 14 m, kuopan läpimitta 6 m, halssi suuntautuu kaakkoon	P: 6989556 I: 379478 Z: 181
4-3	Työ- ja valmistuspaikat / tervahauta	Läpimitta 17 m, kuopan läpimitta 8 m, halssi suuntautuu itään	P: 6989557 I: 379517 Z: 180

Kuvaus:

Kohde sijaitsee Patamakankaan louhoksesta lounaaseen, rinteessä, joka viettää itäkaakkoon kohti louhoksen eteläpuolista lampea ja soistunutta aluetta. Alueelle on peruskartassa merkitty kaksi tervahautaa. Näistä pohjoisempi on tämän kohteen alakohde 4-1. Sen pohjois- ja koillispuolella, n. 15 ja 40 m päässä, sijaitsee kaksi karttaan merkitsemätöntä tervahautaa. Alakohteiden 4-1 ja 4-2 ympäristössä metsä on kuusivoittoista tuoretta kangasta, kun taas alakohteelle 4-3 siirryttäessä muuttuu maasto harvahkosti mäntyä kasvavaksi kuivahkoksi kankaaksi – joskin pian sen etelä- ja kaakkoispuolella alkaa avoin soistunut alue.

Alakohde 4-1. Tervahauta.

Kohteet 3 ja 4 alakohteineen, sekä kohde 5. Hankealueen raja merkitty vaaleanpunaisella katkoviivalla. MML:n peruskarttarasteri 1:20 000, 10/2021.

Alakohde 4-2. Tervahauta.

Alakohde 4-3. Tervahauta.

Vaikutusten arvio: ei vaikutusta.

5. Patamakangas 2			
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Ajoitus yleinen	Historiallinen
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Ajoitustarkenne	Uusi aika
Tyypin tarkenne	Tervahauta	Koordinaatit ETRS-TM35FIN; Z: m mpy	P: 6989461 I: 379444 Z: 180

Kuvaus:

Patamakankaan eteläosassa, n. 60 m kohteen 4 (Patamakangas 1) eteläisimmästä tervahaudasta (alakohde 4–1) etelälounaaseen sijaitsee tervahauta – eteläisempi alueelle peruskarttaan merkityistä kohteesta. Tervahaudan läpimitta on n. 23 m, kuopan läpimitta n. 12 m, ja sen halssi suuntautuu koilliseen. Sen ympäristö on varttunutta kuusta ja mäntyä kasvavaa tuoretta kangasta.

Kohde 5. Tervahauta.

Kohteet 3 ja 4 alakohhteineen, sekä kohde 5. Hankealueen raja merkitty vaaleanpunaisella katkoviivalla. MML:n peruskarttarasteri 1:20 000, 10/2021.

Vaikutusten arvio: ei vaikutusta.

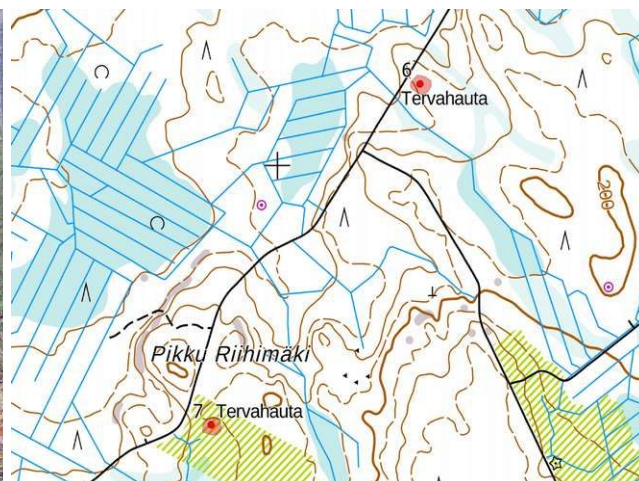
6. Pikku Riihimäki pohjoinen			
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Ajoitus yleinen	Historiallinen
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Ajoitustarkenne	Uusi aika
Tyypin tarkenne	Tervahauta	Koordinaatit ETRS-TM35FIN; Z: m mpy	P: 6988179 I: 377334 Z: 194

Kuvaus:

Kohde sijaitsee n. 0,5 km Pikku Riihimäestä koilliseen ja Honkakankaasta pohjoiseen, luoteeseen työntyvän harjanteen lounaisrinteessä. Tervahaudan läpimitta on n. 25 m, kuopan läpimitta n. 12 m, ja sen halssi suuntautuu länsilounaaseen. Tervahaudan ympäristössä kasvaa nuorehkoa tuoreen kankaan sekametsää.

Kohde 6. Tervahauta.

Kohteet 6 ja 7. MML:n peruskarttarasteri 1:20 000, 10/2021.

Vaikutusten arvio: ei vaikutusta

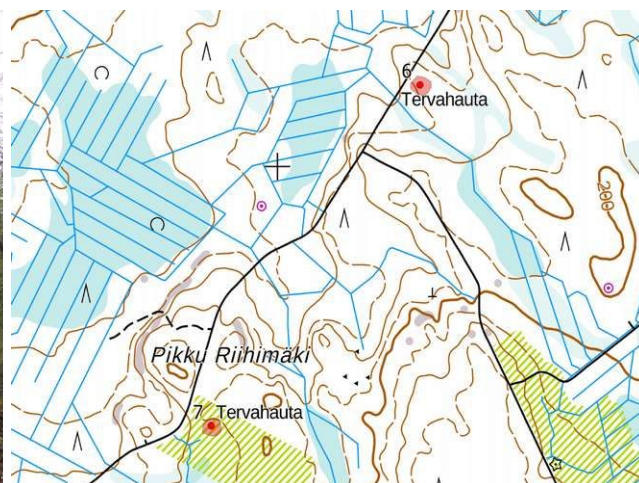
7. Pikku Riihimäki			
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Ajoitus yleinen	Historiallinen
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Ajoitustarkenne	Uusi aika
Tyypin tarkenne	Tervahauta	Koordinaatit ETRS-TM35FIN; Z: m mpy	P: 6987430 I: 376846 Z: 198

Kuvaus:

Kohde sijaitsee Pikku Riihimäen loivassa etelärinteessä, Tervahaudan läpimitta on n. 26 m, kuopan läpimitta n. 13 m, ja sen halssi suuntautuu lounaaseen. Alue on vastikään avohakattu.

Kohde 7. Tervahauta.

Kohteet 6 ja 7. MML:n peruskarttarasteri 1:20 000, 10/2021.

Vaikutusten arvio: ei vaikutusta.

8. Leppäaho 1

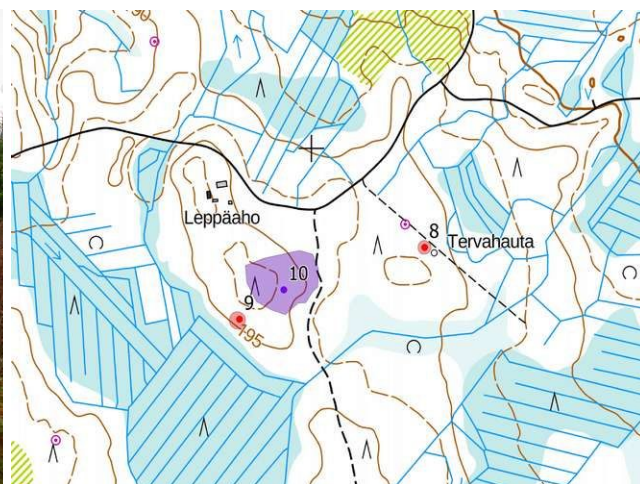
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Ajoitus yleinen	Historiallinen
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Ajoitustarkenne	Uusi aika
Tyypin tarkenne	Tervahauta	Koordinaatit ETRS-TM35FIN; Z: m mpy	P: 6988782 I: 379265 Z: 193

Kuvaus:

Tervahauta sijaitsee Leppäahon itäpuolisella tasaisella kankaalla aivan kankaan poikki kulkevan metsätien lounaispuolella. Sen tarkempi sijainti on n. 15 m peruskarttaan merkitystä kohdasta luoteeseen. Tervahaudan läpimitta on n. 18 m, kuopan läpimitta n. 10 m, ja sen halssi suuntautuu koilliseen. Tervahauta sijaitsee vesakkoisella ja heinikkoisella aukiolla, jolla ei vaikuta kasvaneen varsinaista metsää hetkeen, sillä lähes kaikki tuoreemmat, ei täysin lahonneet kannot ovat jääneet melko nuorilta puilta. Alue näyttäisi olleen jonkinlaisen sen puuttomana pitämiseen johtaneen ihmistoiminnan kohteena melko lähiaikoina, ehkäpä tukkien varastoimisalueena.

Kohde 8. Tervahauta.

Kohteet 8, 9 ja 10. MML:n peruskarttarasteri 1:20 000, 10/2021.

Vaikutusten arvio: Hankkeen toteuttamisella voisi olla vaikutusta kohteeseen: etäisyys voimalapaikalle on noin 80 m.

9. Leppäaho 2

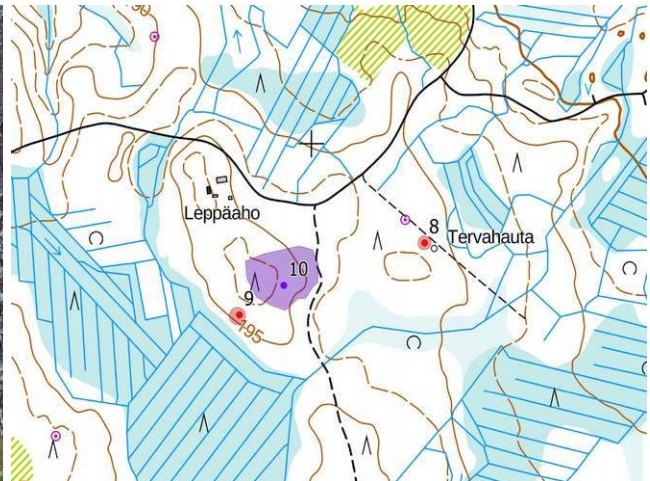
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Ajoitus yleinen	Historiallinen
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Ajoitustarkenne	Uusi aika
Tyypin tarkenne	Tervahauta	Koordinaatit ETRS-TM35FIN; Z: m mpy	P: 6988624 I: 378832 Z: 197

Kuvaus:

Kohde sijaitsee Leppäahon kuntaan eteläisen laen eteläpuolella, lounaaseen viettävässä rinteessä. Tervahaudan läpimitta on n. 16 m, kuopan läpimitta n. 6 m, ja sen halssi suuntautuu lounaaseen. Ympäristö on tuoretta kangasta – lounasta kohti soistuvaa ja lähinnä nuorempaa mäntyä kasvavaa, koilliseen ylärinteeseen varttuneempaa ja mäntyjen joukossa runsaasti myös kuusia.

Kohde 9. Tervahauta.

Kohteet 8, 9 ja 10. MML:n peruskarttarasteri 1:20 000, 10/2021.

Vaikutusten arvio: ei vaikutusta.

10. Leppäaho 3			
Laji	Muu kulttuuriperintökohde	Ajoitus yleinen	Historiallinen
Tyyppi	Asuinpaikat	Ajoitustarkenne	Uusi aika
Tyyppin tarkenne	Talon jäännös	Koordinaatit ETRS-TM35FIN; Z: m mpy	P: 6988689 I: 378936 Z: 198
Alakohteet			
Tunnus	Tyyppi / tarkenne	Kuvaus	Koordinaatit
10-1	Asuinpaikat / rakennuksen jäännös	n. 8 m x 6 m kiviperustus, keskellä tulisijan rauniot (3 m x 3 m, korkeus 1,6 m), sen molemmin puolin mahdolliset kellarikuopat	P: 6988712 I: 378893 Z: 200
10-2	Asuinpaikat / rakennuksen perustus	n. 4,5 m x 4,5 m kiviperustus, kasvillisuuden peitossa	P: 6988702 I: 378902 Z: 200
10-3	Asuinpaikat / rakennuksen perustus	n. 6 m x 4 m kiviperustus	P: 6988691 I: 378894 Z: 199
10-4	Asuinpaikat / rakennuksen jäännös	Rakennuksen koko ei selvillä, koska jäännös pääosin tiheän kuusikon peitossa; näkyvillä oletettu kiuas (2,5 m x 2 m, korkeus 1,5 m) sekä sen viereisiä perustuksia	P: 6988667 I: 378929 Z: 197
10-5	Maarakenteet / kellari	n. 2 m x 1,5 m kuoppa, 1 m syvä	P: 6988666 I: 378917 Z: 198
10-6	Kivirakenteet / kivilatomus	n. 2 m x 2 m kivilatomus tai -röykkiö, jossa keskellä hieman vinossa pystyssä kapea, pitkulainen napakiven oloinen kivi. Kivirakenne sijaitsee kaikesta päätellen rakennusten viereisellä oletetulla pihalueella, ei niinkään viljelysmaalla.	P: 6988684 I: 378906 Z: 199
10-7	Kivirakenteet / viljelyraunioryhmä	Vähintään 15 viljelyrauniota	

Kuvaus:

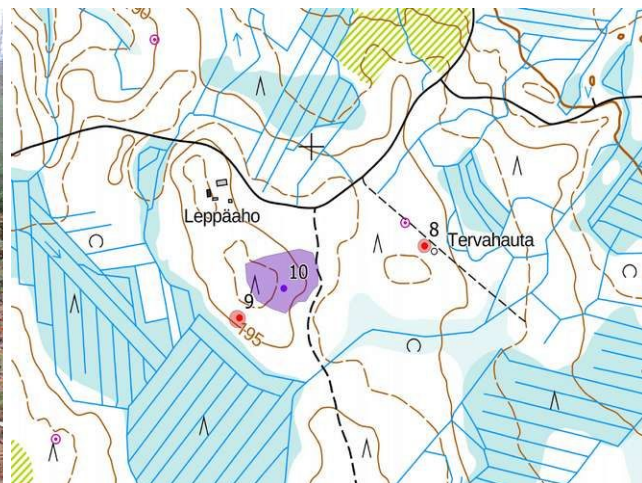
Kohde sijaitsee Leppäahon kuntaan eteläisemmällä laella, sekä siitä koilliseen. Asutuksen jäännökset –4 rakennuksen jäännökset, kellari, sekä kivilatomus– sijaitsevat kohdealueen lounaislaidalla laen tuntumassa, muu alue on luultavasti ollut viljelykäytössä, koska sieltä tavattiin lukuisia viljelyraunioita (15 kartoitettiin lähinnä viljellyn alueen reunamilta, mutta pikaisten näköhavaintojen perusteella niitä on runsaasti lisää).

Alue on pääosin melko avonaista ja heinikkoista, ja ylempänä asutuksen tuntumassa kasvaa harvakseltaan nuoria koivuja ja kuusia, alempana entisillä viljelysmailla nuoria mäntyjä ja koivuja – vain laen tuntumassa yltää varttunut kuusimetsä rakennusten jäänteille asti.

Vanhoissa kartoissa ei ole merkintöjä asutuksesta kyseisessä sijainnissa – ainoastaan luoteisempaa, pohjoisemman laen ympäristöstä, missä Leppäahon talo yhä edelleen sijaitsee.

Alakohde 10–1. Rakennuksen jäännös. Kuvassa perustusta, kellarikuoppa, sekä tulisijan jäännös.

Kohteet 8, 9 ja 10. MML:n peruskarttarasteri 1:20 000, 10/2021.

Alakohde 10–2. Rakennuksen kiviperustus.

Alakohde 10–3. Rakennuksen kiviperustus.

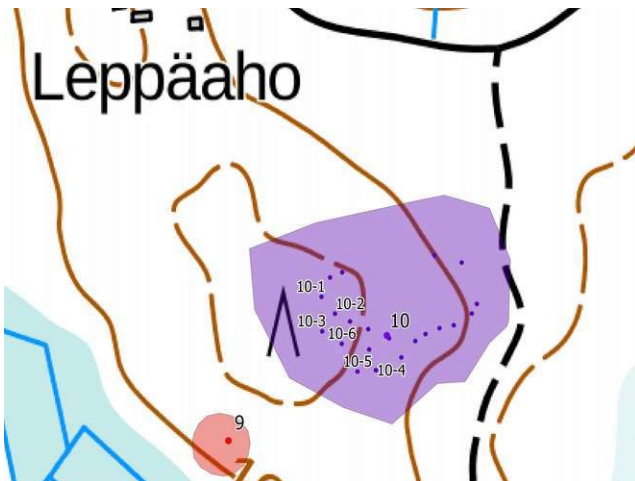
Alakohde 10–5. Kellari.

Alakohde 10–6. Kivilatomus, jossa mahdollinen napakivi.

Alakohde 10–7. Yksi kohteen lukuisista viljelyraunioista.

Yksityiskohtakartta kohteen 10 alakohdeista. Alakohde 10–7, viljelyraunioryhmä, on merkitty nimeämättömin pistein.

Vaikutusten arvio: ei vaikutusta.

11. Leppäaho lounas

Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Ajoitus yleinen	Historiallinen
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Ajoitustarkenne	Uusi aika
Tyypin tarkenne	Tervahauta	Koordinaatit ETRS-TM35FIN; Z: m mpy	P: I: 378156 Z: 197

Kuvaus:

Kohde sijaitsee Leppäahon ja Honkakankaan välisen pohjoisluoteeseen työntyvän kapeanomaisen mäen länsirinteessä. Tervahaudan läpimitta on n. 22 m, kuopan läpimitta n. 10 m, ja sen halssi suuntautuu lounaaseen.

Tervahauta kuvattu länteen.

Kohde 11. MML:n peruskarttarasteri 1:20 000, 10/2021.

Vaikutusten arvio: ei vaikutusta.

12. Oikarinharju luode

Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Ajoitus yleinen	Historiallinen
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Ajoitustarkenne	Uusi aika
Tyypin tarkenne	Tervahauta	Koordinaatit ETRS-TM35FIN; Z: m mpy	P: 7060364 I: 363138 Z: 179

Alakohteet

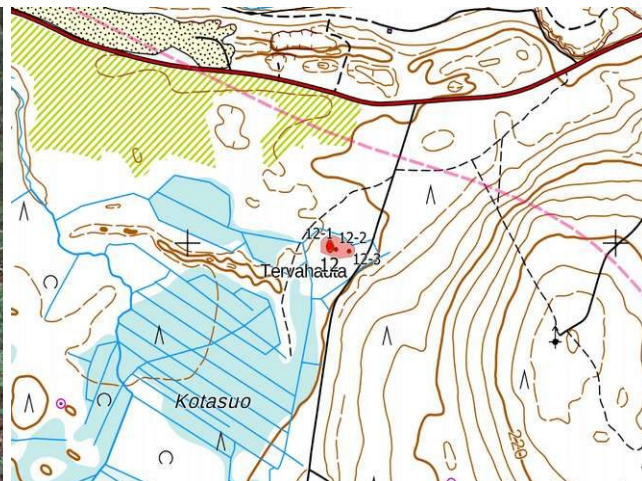
Tunnus	Tyyppi / tarkenne	Kuvaus	Koordinaatit
12-1	Työ- ja valmistuspaikat / tervahauta	Läpimitta 25 m, kuopan läpimitta 10 m, halssi suuntautuu länsilounaaseen	P: 6988993 I: 381333 Z: 179
12-2	Asuinpaikat / rakennuksen perustus	Suorakulmainen maa- ja kiviperustus, n. 4,5 m x 2,5 m.	P: 6988986 I: 381347 Z: 179
12-3	Asuinpaikat / tervapirtin jäännös	Maa- ja kiviperustus, n. 4 m x 4 m; eteläkulmassa kiuas, n. 2 m x 2 m, korkeutta n. 1 m.	P: 6988982 I: 381378 Z: 180

Kuvaus:

Kohde sijaitsee Oikarinharjun luoteisrinteen alapuolella, lähellä Kotasuon koillisreunaa, kahden (nykyisiä ojia vanhempien) puronuoman sekä suon väliin jäävällä saarekkeella. Tervahauta, alakohde 12-1, sijaitsee saarekkeen keskellä, alakohde 12-2 eli pienen (mahdollisesti varasto-) rakennuksen perustukset vajaat 10 m siitä itäkaakkoon, ja alakohde 12-3, tervapirtin jäännös edellisestä n. 30 m itään. Alue on nuorta mäntymetsää kasvavaa tuoretta kangasta.

Alakohde 12-1. Tervahauta.

Kohde 12 alakohteineen. Hankealueen raja merkitty vaaleanpunaisella katkoviivalla. MML:n peruskarttarasteri 1:20 000, 10/2021.

Alakohde 12-2. Rakennuksen perustukset.

Alakohde 12-3. Tervapirtin jäännös.

Vaikutusten arvio: ei vaikutusta

13. Oikarinharju länsi

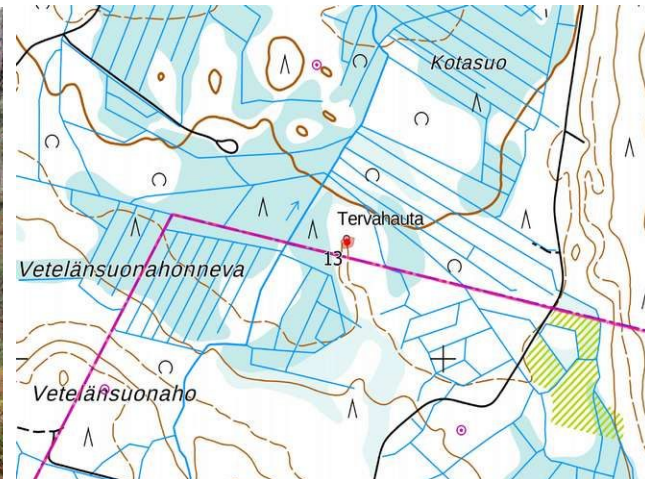
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Ajoitus yleinen	Historiallinen
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Ajoitustarkenne	Uusi aika
Tyypin tarkenne	Tervahauta	Koordinaatit ETRS-TM35FIN; Z: m mpy	P: 6988257 I: 380776 Z: 182

Kuvaus:

Kohde sijaitsee Oikarinharjasta länteen, Veteläsuonahonnevan itäpuolella pohjoista kohti työntyvällä kapealla harjanteella. Tervahaudan läpimitta on n. 19 m, kuopan läpimitta n. 8 m, ja halssi suuntautuu koilliseen.

Tervahauta kuvattu koilliseen.

Kohde 13. Hankealueen Kyyjärven ja Karstulan osa-alueiden välinen raja merkitty punaisella katkoviivalla kuntarajan kohdalle. MML:n peruskarttarasteri 1:20 000, 10/2021.

Vaikutusten arvio: ei vaikutusta.

14. Honkakangas 1

Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Ajoitus yleinen	Historiallinen
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Ajoitustarkenne	Uusi aika
Tyypin tarkenne	Tervahauta	Koordinaatit ETRS-TM35FIN; Z: m mpy	P: 6987066 I: 377407 Z: 208

Alakohteet

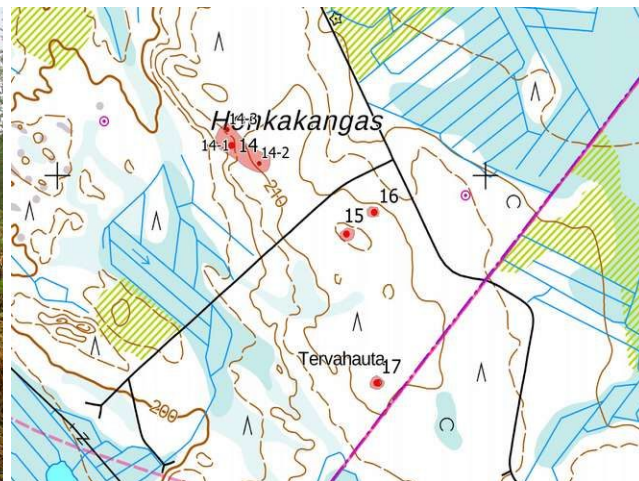
Tunnus	Tyyppi / tarkenne	Kuvaus	Koordinaatit
14-1	Työ- ja valmistuspaikat / tervahauta	Läpimitta 25 m, kuopan läpimitta 8 m, halssi suuntautuu lounaaseen	P: 6987066 I: 377407 Z: 208
14-2	Työ- ja valmistuspaikat / hiilimiilu	Pystymiilu, läpimitta 12 m	P: 6987027 I: 377471 Z: 210
14-3	Kivirakenteet / tervapirtin kiuas	Mitat n. 2,5 m x 2 m, korkeus n. 1,4 m	P: 6987101 I: 377397 Z: 208

Kuvaus:

Kohde sijaitsee Honkakankaan laen luoteisosan tuntumassa, kankaan lounaispuoliselle pienehkölle rämeelle viettävän rinteeseen yläpuolella. Kohde koostuu tervahaudasta, alakohde 14–1, siitä n. 60 m kaakkoon sijaitsevasta pystymiilusta, sekä tervahaudasta n. 25 m pohjoisluoteeseen sijaitsevasta tervapirtin kiukaasta. Aivan tervahaudan vieressä sen luoteispuolella on mahdollisesti aikanaan sijainnut toinen tervahauta (osittaisesta vallimaisesta rakenteesta sekä siitä rinnettä alas johtavasta halssimaisesta ojasta päätellen), mutta jos näin on ollut, tämä oletettavasti aiempi tervahauta on suurelta osin tuhoutunut, ja vaikuttaisi pitkälti tulleen käytetyksi säilyneen tervahaudan rakennusaineeksi. Alue on nuorta mäntymetsää kasvavaa kuivahkoa kangasta, jonka aluskasvillisuus on etenkin katajaa ja kanervaa, mutta paikoin myös heinikköä.

Alakohde 14–1. Tervahaudan kuoppa.

Kohde 14 alakohhteineen, sekä kohteet 15, 16 ja 17. Hankealueen Kyyjärven ja Karstulan osa-alueiden välinen raja merkitty punaisella katkoviivalla kuntarajan kohdalle. MML:n peruskarttarasteri 1:20 000, 10/2021.

Alakohde 14–2. Matala pystymiilu.

Alakohde 14–3. Tervapirtin kiuas.

Vaikutusten arvio: ei vaikutusta.

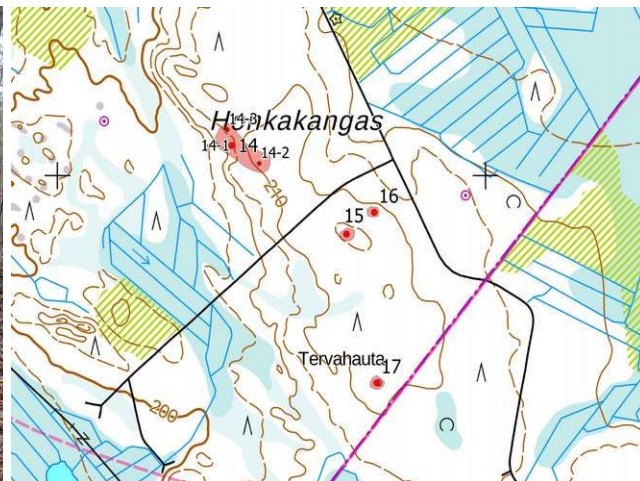
15. Honkakangas 2			
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Ajoitus yleinen	Historiallinen
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Ajoitustarkenne	Uusi aika
Tyypin tarkenne	Hiilimiilu	Koordinaatit ETRS-TM35FIN; Z: m mpy	P: 6986871 I: 377675 Z: 212

Kuvaus:

Kohde sijaitsee melko lailla honkakankaan laen keskellä, n. 75 m läheisestä metsätiestä kaakkoon. Se on n. läpimitaltaan n. 16 m pystymiilu, korkeudeltaan n. 1 m. Ympäristössä kasvaa nuorta mäntyä, mutta myös kuusta ja lehtipuita.

Kohde 15. Pystymiilu.

Kohde 14 alakohteineen, sekä kohteet 15, 16 ja 17. Hankealueen Kyyjärven ja Karstulan osa-alueiden välinen raja merkitty punaisella katkoviivalla kuntarajan kohdalle. MML:n peruskarttarasteri 1:20 000, 10/2021.

Vaikutusten arvio: ei vaikutusta.

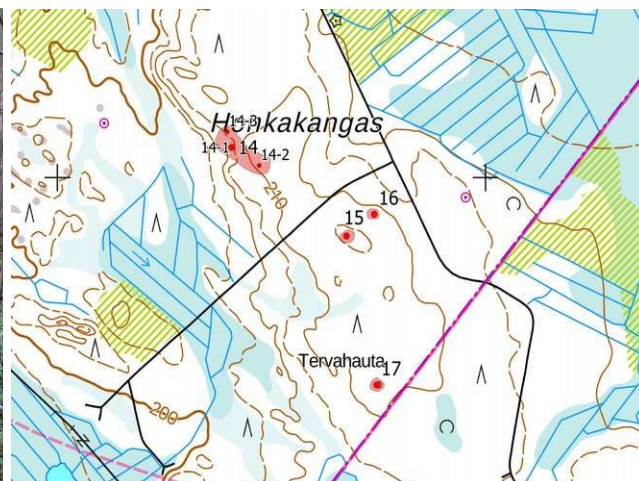
16. Honkakangas 3			
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Ajoitus yleinen	Historiallinen
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Ajoitustarkenne	Uusi aika
Tyypin tarkenne	Tervahauta	Koordinaatit ETRS-TM35FIN; Z: m mpy	P: 6986919 I: 377740 Z: 210

Kuvaus:

Tervahauta sijaitsee Honkakankaan laella, koilliseen viettävän rinteen tuntumassa. Kohde 15, Honkakangas 2 (hiilimiilu), sijaitsee n. 65 m lounaaseen, ja 75 m päässä luoteessa kulkee metsätie. Tervahaudan läpimitta on n. 13 m, kuopan läpimitta n. 5 m, ja halssi suuntautuu koilliseen. Ympäristössä kasvaa nuorta mäntyvoittoista sekametsää.

Kohde 16. Tervahauta.

Kohde 14 alakohteineen, sekä kohteet 15, 16 ja 17. Hankealueen Kyyjärven ja Karstulan osa-alueiden välinen raja merkitty punaisella katkoviivalla kuntarajan kohdalle. MML:n peruskarttarasteri 1:20 000, 10/2021.

Vaikutusten arvio: ei vaikutusta

17. Honkakangas 4

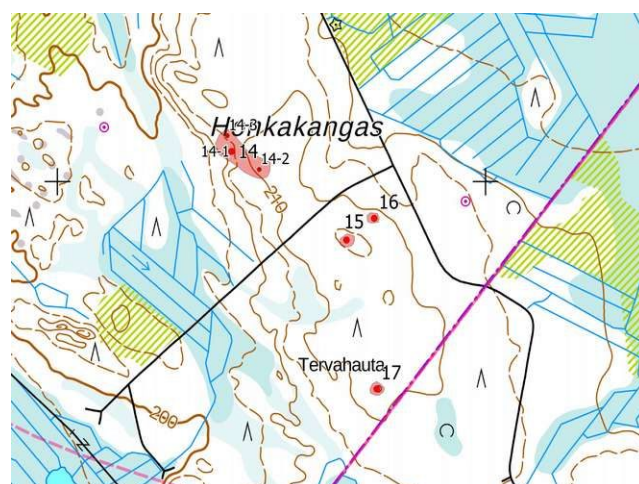
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Ajoitus yleinen	Historiallinen
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Ajoitustarkenne	Uusi aika
Tyypin tarkenne	Tervahauta	Koordinaatit ETRS-TM35FIN; Z: m mpy	P: 6986543 I: 377746 Z: 213

Kuvaus:

Kohde sijaitsee Honkakankaan laen eteläreunalla Tervahaudan läpimitta on n. 16 m, kuopan läpimitta n. 5 m, ja halssi suuntautuu kaakkoon.

Sortunut halssi itään.

Kohde 14 alakohteineen, sekä kohteet 15, 16 ja 17. Hankealueen Kyyjärven ja Karstulan osa-alueiden välinen raja merkitty punaisella katkoviivalla kuntarajan kohdalle. MML:n peruskarttarasteri 1:20 000, 10/2021.

Vaikutusten arvio: ei vaikutusta.

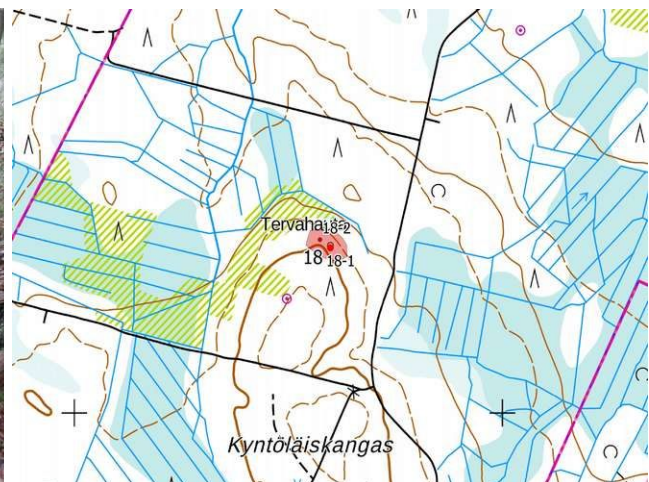
18. Kyntöläiskangas			
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Ajoitus yleinen	Historiallinen
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Ajoitustarkenne	Uusi aika
Tyypin tarkenne	Tervahauta	Koordinaatit ETRS-TM35FIN; Z: m mpy	P: 6987364 I: 380598 Z: 200
Alakohteet			
Tunnus	Tyyppi / tarkenne	Kuvaus	Koordinaatit
18-1	Työ- ja valmistuspaikat / tervahauta	Läpimitta 28 m, kuopan läpimitta 16 m, halssi suuntautuu koilliseen; kuopan keskellä on suorakulmainen painauma, n. 4 m x 3,5 m, jonka reunoilla on vielä hieman merkkejä maaperustusten vallista – todennäköisesti tervahaudan kuopassa on siis sijainnut käytön jälkeen jokin rakennus.	P: 6987363 I: 380597 Z: 200
18-2	Kivirakenteet / tervapirtin kiuas	Mitat n. 3 m x 2,5 m, korkeus 1,5 m. Kiuas on paksun sammalen peitossa ja sen päällä kasvaa varttunut kuusi.	P: 6987382 I: 380574 Z: 200

Kuvaus:

Kohde sijaitsee Kyntöläiskankaan koillisreunalla, ja koostuu kahdesta alakohteesta: 18-1 on tervahauta ja 18-2 tervapirtin kiuas, joka sijaitsee tervahaudasta n. 13 m luoteeseen. Ympäristö on harvennettua tuoreen kankaan kuusimetsää.

Alakohde 18-1. Tervahaudan kuoppa, sekä sen keskellä sijaitseva todennäköinen rakennuksen pohja.

Kohde 18 alakohteineen. MML:n peruskarttarasteri 1:20 000, 10/2021.

Vaikutusten arvio: ei vaikutusta.

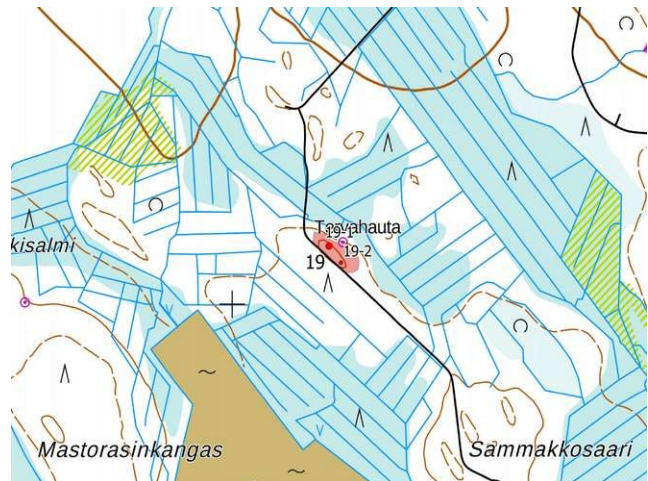
19. Sammakkosaari			
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Ajoitus yleinen	Historiallinen
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Ajoitustarkenne	Uusi aika
Tyypin tarkenne	Tervahauta	Koordinaatit ETRS-TM35FIN; Z: m mpy	P: 6986129 I: 380227 Z: 204
Alakohteet			
Tunnus	Tyyppi / tarkenne	Kuvaus	Koordinaatit
19-1	Työ- ja valmistuspaikat / tervahauta	Läpimitta 26 m, kuopan läpimitta 9 m, halssi suuntautuu koilliseen	P: 6986131 I: 380226 Z: 204
19-2	Työ- ja valmistuspaikat / hiilimiilu	Pystymiilu, läpimitta n. 15 m; metsätie leikkaa lounaisreunaa	P: 6986091 I: 380254 Z: 205

Kuvaus:

Kohde sijaitsee Sammakkonevan pohjoispuolella, Sammakkosaaresta runsaat 300 m luoteeseen ja Mastorasinkankaasta n. 500 m koilliseen. Kohteessa on kaksi alakohdetta, tervahauta 19-1 ja hiilimiilu 19-2. Metsätie kulkee aivan kohteen vierestä lounaispuolelta, leikaten miilua jopa hieman.

Alakohde 19-2. Tien leikkaama pystymiilu.

Kohde 19 alakohteineen. MML:n peruskarttarasteri 1:20 000, 10/2021.

Vaikutusten arvio: Hankkeella voisi olla vaikutusta kohteeseen; koillispuolella on voimalapaikka aivan rajauksen vieressä (etäisyys tervahaudalla alle 20 m).

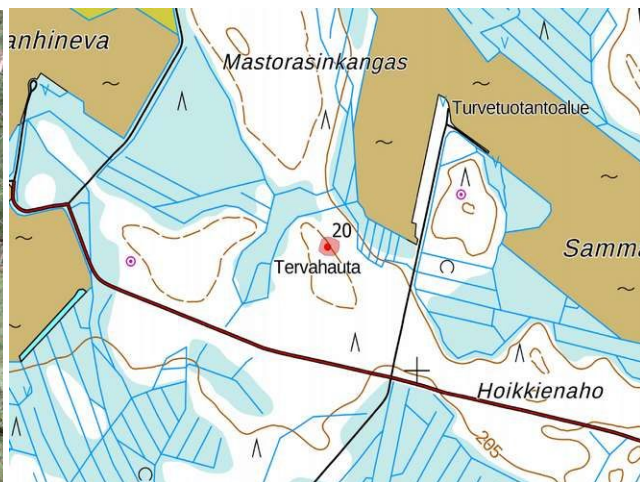
20. Mastorasinkangas			
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Ajoitus yleinen	Historiallinen
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Ajoitustarkenne	Uusi aika
Tyypin tarkenne	Tervahauta	Koordinaatit ETRS-TM35FIN; Z: m mpy	P: 6985272 I: 379791 Z: 208

Kuvaus:

Kohde sijaitsee Mastorasinkankaasta runsaat 100 m eteläkaakkoon ja Hoikkienahosta n. 400 m luoteeseen sijaitsevan pienen kankaan koillisreunassa, vain n. 100 m Sammakonevan turvetuotantoalueen lounaisreunasta. Tervahaudan läpimitta on n. 19 m, kuopan läpimitta n. 10 m, ja halssi suuntautuu koilliseen.

Tervahauta kuvattu itään

Kohde 20. MML:n peruskarttarasteri
1:20 000, 10/2021.

Vaikutusten arvio: ei vaikutusta.

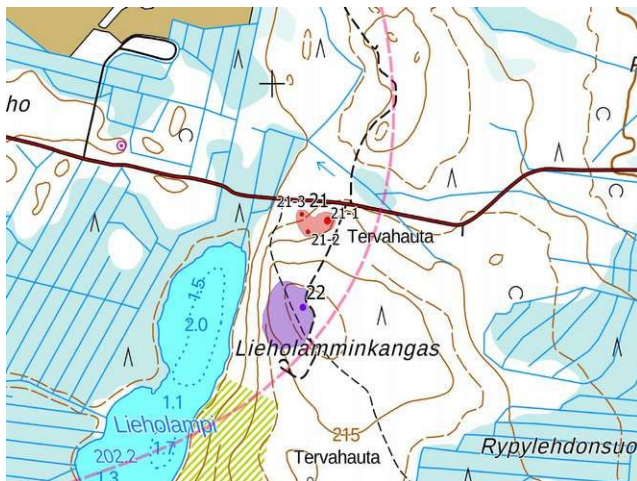
21. Lieholamminkangas 2			
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Ajoitus yleinen	Historiallinen
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Ajoitustarkenne	Uusi aika
Tyypin tarkenne	Tervahauta	Koordinaatit ETRS-TM35FIN; Z: m mpy	P: 6984697 I: 381129 Z: 210
Alakohteet			
Tunnus	Tyyppi / tarkenne	Kuvaus	Koordinaatit
21-1	Työ- ja valmistuspaikat / tervahauta	Läpimitta 28 m, kuopan läpimitta 15 m, halssi suuntautuu luoteeseen	P: 6984697 I: 381129 Z: 210
21-2	Työ- ja valmistuspaikat / hiilimiilu	Pystymiilu, läpimitta n. 14 m	P: 6984674 I: 381084 Z: 211
21-3	Kivirakenteet / tervapirtin kiuas	mitat n. 2,5 m x 2 m, korkeus n. 1,3 m	P: 6984713 I: 381069 Z: 208

Kuvaus:

Kohde sijaitsee Lieholamminkankaan pohjoisrinteen alaosissa, Lieholamminkankaan laelle johtavien polun ja ajopolun välissä. Kohde koostuu tervahaudasta, alakohde 21-1, pystymiilusta (alakohde 21-2) n. 35 m tervahaudasta länsilounaaseen, sekä tervapirtin kiukaasta (alakohde 21-3.), n. 45 m tervahaudasta länsiluoteeseen. Alueella kasvaa vanhaa tuoreen kankaan kuusimetsää.

Alakohde 21-1. Tervahaudan halssi.

Kohde 21 alakohteineen, sekä kohde 22. Hankealueen raja vaaleanpunaisena ktkoviivana. MML:n peruskarttarasteri 1:20 000, 10/2021.

Alakohde 21-2. Pystymiilu.

Alakohde 21-3. Tervapirtin kiuas.

Vaikutusten arvio: ei vaikutusta.

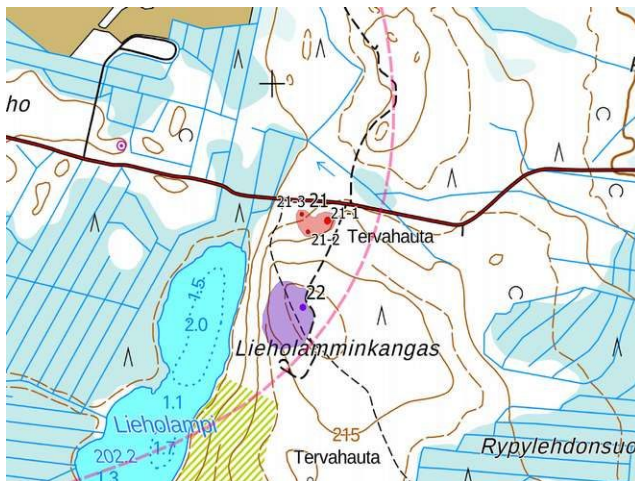
22. Lieholamminkangas			
Laji	Muu kulttuuriperintökohde	Ajoitus yleinen	Historiallinen
Tyyppi	Asuinpaikat	Ajoitustarkenne	Uusi aika
Tyypin tarkenne	Talon jäännös	Koordinaatit ETRS-TM35FIN; Z: m mpy	P: 6984508 I: 381072 Z: 218
Alakohteet			
Tunnus	Tyyppi / tarkenne	Kuvaus	Koordinaatit
22-1	Asuinpaikat / rakennuksen jäännös	n. 11 m x 8 m kivierustukset, uunin jäännös, sekä kellarikuoppa	P: 6984511 I: 381057 Z: 218
22-2	Asuinpaikat / rakennuksen jäännös	n. 6 m x 6 m kivierustukset, koilliskulmassa kiukaan pohja n 2 m x 2 m	P: 6984506 I: 381023 Z: 216
22-3	Asuinpaikat / rakennuksen jäännös	n. 7 m x 5 m, luoteiskulmassa kiuas (n. 2,5 m x 2,5 m, korkeus n. 1,5 m maasta), keskellä kellarikuoppa	P: 6984446 I: 381061 Z: 218
22-4	Kivirakenteet / kiviaidan jäännös	n. 7 m pitkä pätkä n. 2 m paksua kiviaitaa, keskellä aukko, mahdollisesti kulkureitti	Alkupiste: P: 6984490 I: 381003 Z: 215 Loppupiste: 6984484 I: 381005 Z: 216
22-5	Kivirakenteet / viljelyraunioryhmä	Vähintään 4 viljelyrauniota	

Kuvaus:

Kohde sijaitsee Lieholamminkankaan laen länsiosassa, Lieholammen itä- ja yläpuolella. Paikalta tavattiin 3 rakennuksen jäännökset, kiviaidan jäänteet n. 7 m matkalta, sekä joitakin viljelyraunioita (4 kpl kartoitettiin, mutta niitä on todennäköisesti lisää alueen reunamilla. Aluetta ympäröi vanha kuusivaltainen tuoreen kankaan metsä, mutta itse kohteen alueelta puustoa on voimakkaasti harvennettu melko lähiaikoina. Karstulan pitäjänkarttaan on paikalle merkitty pelto ja sitä ympäröivä aho nimellä Liehuaho, mutta ei taloa tai torppaa.

Alakohde 22-1. Talon perustukset ja uunin jäännös.

Kohde 21 alakohteineen, sekä kohde 22. Hankealueen raja vaaleanpunaisena katkoviivana. MML:n peruskarttarasteri 1:20 000, 10/2021.

Alakohde 22-2. Rakennuksen perustukset ja tulisijan jäännös.

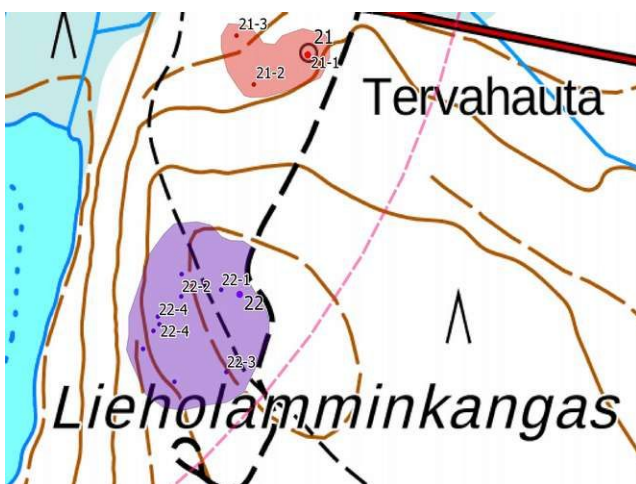
Alakohde 22-3. Rakennuksen perustukset ja kiukaan jäännös.

Alakohde 22-4. Pätkä kiviaitaa, pienten kuusien alla toinen.

Alakohde 22-5. Viljelyraunio tai kiviaidan jäännös.

Yksityiskohtakartta kohteen 22 alakohteista. Alakohde 22-5, viljelyraunioryhmä, on merkitty nimeämättömin pistein.

Vaikutusten arvio: ei vaikutusta.

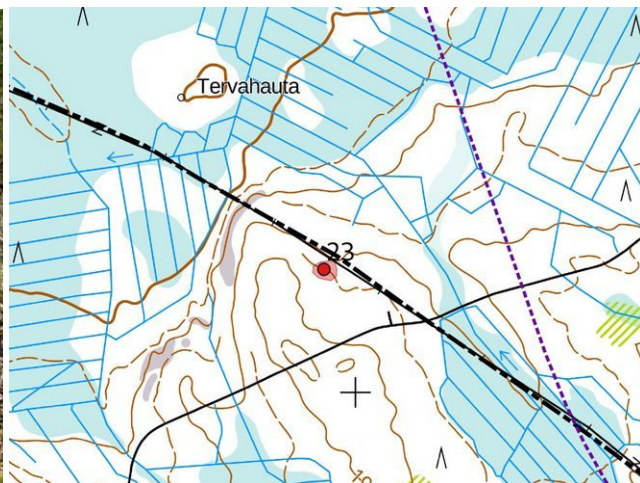
23. Riihimäki koillinen			
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Ajoitus yleinen	Historiallinen
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Ajoitustarkenne	Uusi aika
Tyypin tarkenne	Tervahauta	Koordinaatit ETRS-TM35FIN; Z: m mpy	P: 6987239 I: 375940 Z: 192

Kuvaus:

Kohde sijaitsee mäen koillisrinteellä nykyisestä voimalinjasta noin 30 m lounaaseen, aivan hakatun käytävän lounaispuolella. Tervahaudan läpimitta on n. 19 m, kuopan läpimitta n. 10 m, ja halssi suuntautuu koilliseen.

Tervahauta kuvattu itään

Kohde 20. MML:n peruskarttarasteri
1:20 000, 10/2021.

Vaikutusten arvio: Ei vaikutusta, jos suunniteltu uusi voimalinja pysyy olemassa olevan linjan pohjoispuolella.

8. Aineistoluettelo

Digitaalinen aineisto:

Arkistolaitoksen digitaaliarkisto, Simon pitäjänkartat,

[http://digi.narc.fi/digi/dosearch.ka?new=1&haku=Karstula Kyyjärvi](http://digi.narc.fi/digi/dosearch.ka?new=1&haku=Karstula+Kyyjärvi)

Geologian tutkimuskeskus, <http://gtkdata.gtk.fi/Maankamara/index.html>

Vanha kartta, <https://expo.oscapps.jyu.fi/s/vanhakartta/page/etusivu>

Maanmittauslaitos, avoimien aineistojen tiedostopalvelu, <https://tiedostopalvelu.maanmittauslaitos.fi/tp/kartta>

Maanmittauslaitos, <http://vanhatpainetutkartat.maanmittauslaitos.fi/>

Museovirasto: Kulttuuriympäristön palveluikkuna, muinaisjäännösrekisteri ja kulttuuriympäristön tutkimusraportit arkeologia, Karstula, Kyyjärvi:

<http://kulttuuriymparisto.nba.fi/netsovellus/rekisteriportaali/portti/default.aspx>

Julkaisematon aineisto:

Schulz Hans-Peter, 2004, Rannansiirtymistaulukko.